

MÔN : SINH HỌC 7

HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC MÔN SINH HỌC THÁNG 9

Từ 6/9/2021 - 2/ 10 /2021

(Đối với học sinh không thể học tập trực tuyến)

Chủ đề 1 : MỞ ĐẦU

Bài 1 . THẾ GIỚI ĐỘNG VẬT ĐA DẠNG VÀ PHONG PHÚ

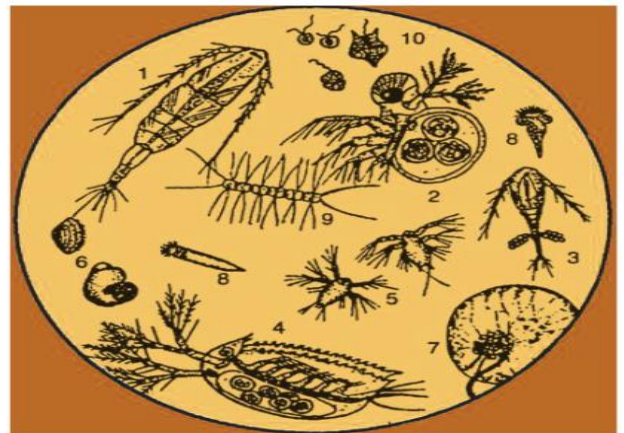
Hoạt động 1: Đa Dạng Loài Và Phong Phú Về Số Lượng Cá Thể

- Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát H 1.1; H 1.2 Môi trường trên cạn ,
Môi trường nước . Hãy trả lời các câu hỏi sau :

Hình 1.1. Một số loài chim vẹt khác nhau sống trên hành tinh của chúng ta (có tới 316 loài)

Môi trường trên cạn

Hình 1.2. Dưới kính hiển vi, trong một giọt nước biển cũng thấy số loài đa dạng
15. Giáp xác nhỏ ; 6. Ấu trùng thân mềm ;
7,8. Động vật nguyên sinh ; 9,10. Tảo.

Môi trường nước

Câu 1. Hình 1.1 “Một số loài chim vẹt khác nhau sống trên hành tinh của chúng ta (có tới 316 loài) ” cho chúng ta thấy điều gì ở loài chim vẹt ?

- HS tự trả lời .....

Câu 2. Hình 1.2 “ Từ 1 giọt nước biển quan sát dưới kính hiển vi cho chúng ta thấy điều gì ?

- HS tự trả lời .....

Câu 3 . Hãy kể tên các loài Động Vật được thu thập khi :

+ Kéo 1 mẻ lưới trên biển

+Tát 1 ao cá

+đơm đó qua 1 đêm ở đầm hồ

- HS tự trả lời .....

Mẻ lưới cá trên biển

Tát 1 ao cá

Câu 3 . Hãy kể tên các loài Động Vật tham gia vào bản giao hưởng thường cất lên suốt đêm hè trên cánh đồng quê nước ta .

- HS tự trả lời .....
Học Sinh tự đọc tham khảo thêm thông tin trong SGK :
+Đàn Châu Chấu di cư như những đám mây :

+Những Đàn bướm trắng ở Vườn Quốc Gia Cúc Phương :

+Hồng Hạc ở vùng xích đạo Châu Phi :

Câu 4 . Em có nhận xét gì về số lượng cá thể trong đàn châu chấu , đàn bướm ?

- HS tự trả lời

lưu ý : 1 số loài ĐV được con người thuần hóa thành vật nuôi để phục vụ nhu cầu con người

Hoạt động 2: Đa Dạng Về Môi Trường Sống

- Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát H 1.3; H 1.4 Nam Cực , Nhiệt đới .

Hãy trả lời các câu hỏi sau :

Câu 5 . Đặc điểm nào giúp chim cánh cụt thích nghi khí hậu giá lạnh ở vùng cực ?

Câu 6 . Nguyên nhân nào khiến cho ĐV ở vùng Nhiệt đới đa dạng & phong phú hơn ĐV ở vùng ôn đới & nam cực ?

Câu 7 . ĐV nước ta có đa dạng & phong phú không ? vì sao ?

✎ **Nội dung bài học :**

I/ Đa dạng loài và phong phú về số lượng cá thể :

_ Thế giới Động Vật rất đa dạng về loài , kích thước cơ thể : cá , tôm , mực .....

_ Phong phú về số lượng cá thể trong loài : bầy ong , đàn kiến , châu chấu .....

II/ Đa dạng về môi trường sống :

_ Động vật ở khắp mọi nơi do chúng thích nghi với mọi môi trường sống khác nhau như : nước ngọt ,

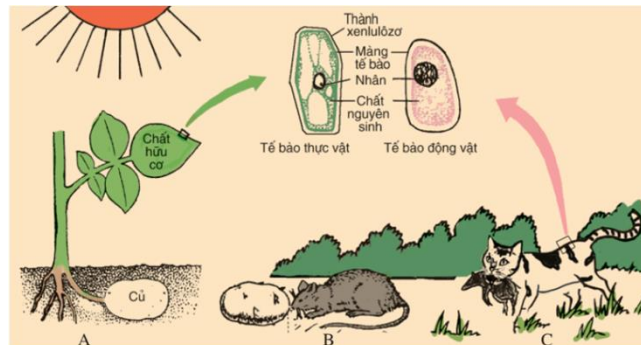
nước mặn , nước lợ , trong đất , trên cạn , trên không , sa mạc và vùng cực băng giá quanh năm

---

Bài 2 . PHÂN BIỆT ĐỘNG VẬT VỚI THỰC VẬT ĐẶC ĐIỂM CHUNG CỦA ĐỘNG VẬT

Hoạt động 1 : Phân biệt ĐV với TV

- Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát H 2.1: “Các biểu hiện đặc trưng của giới ĐV và TV” . Hãy trả lời các câu hỏi sau :

Câu 1. Quan sát Hình 2.1 . Hãy đánh dấu ✓ vào Bảng 1 : So sánh ĐV với TV . Từ đó rút ra kết luận : +. ĐV giống TV ở các đặc điểm nào ?

+ĐV khác TV ở các đặc điểm nào ?

Hoạt động 2 : Đặc điểm chung của ĐV

Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát H 2.1: “Các biểu hiện đặc trưng của giới ĐV và TV” .

Câu 2 . Hãy chọn 3 đặc điểm quan trọng nhất của ĐV phân biệt với TV .

Hoạt động 3 : Sơ lược phân chia giới ĐV

Học Sinh Chú ý đọc SGK & ghi nhớ các ngành ĐV

Hoạt động 4 : Vai trò của ĐV

Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát Bảng 2 : “ĐV với đời sống con người ” .

Thực hiện yêu cầu sau :

Câu 3. Liên hệ thực tế . Điền tên ĐV đại diện vào bảng 2

✎ **Nội dung ghi bài học :**

I/ Phân biệt ĐV với TV :

_ Cấu tạo từ tế bào không có thành xen lu lô zo
_ di chuyển

_ Sử dụng chất hữu cơ có sẵn
_ Có hệ thần kinh và giác quan

II/ Đặc điểm chung của ĐV :

_ Có khả năng di chuyển
_ Có hệ thần kinh và các giác quan
_ Sử dụng chất hữu cơ có sẵn

III/ Sơ lược phân chia giới ĐV :

_ Sinh học 7 có 8 ngành cơ bản :

+ ĐVKXS : 7 ngành

+ ĐVCXS : 1 ngành : 5 lớp

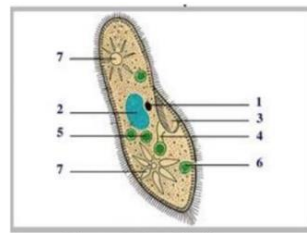
IV / Vai trò của động vật :

_ Động vật có lợi ích nhiều mặt cho con người . Tuy nhiên 1 số loài có hại

Bài 3. THỰC HÀNH : QUAN SÁT MỘT SỐ ĐỘNG VẬT NGUYÊN SINH

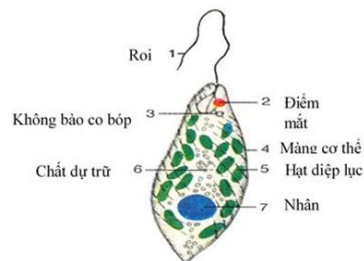
Hoạt động 1 : Quan sát một số loài ĐVNS

- Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát Hình 3.1 , 3.2 , 3.3 : Trùng Đế Giày , Trùng Roi .

Cấu tạo Trùng đế giày

1. Nhân bé
2. Nhân lớn
3. Miệng
4. Không bào tiêu hóa ở đáy hầu
5. Đường di chuyển của không bào tiêu hóa
6. Lỗ thoát bã thải
7. Không bào co bóp

Hoạt động 2 : Thu Hoạch

Vẽ hình dạng Trùng giày và trùng roi mà em quan sát được vào vở và chú thích đầy đủ

Bài 4 . TRÙNG ROİ

Hoạt động 1 : Trùng roi xanh

1 . **Cấu tạo và di chuyển : Giảm tải**

2 . **Dinh dưỡng :**

Học sinh Đọc Sách Giáo Khoa và Quan sát Hình 4.1 : Cấu tạo cơ thể Trùng Roi .

3. **Sinh sản :**

Hình 4.2. Các bước sinh sản phân đôi ở trùng roi

HS trả lời các câu hỏi sau

Câu 1. Hãy dựa vào hình 4.2 diễn đạt bằng lời 6 bước sinh sản phân đôi của Trùng roi xanh

4. **Tính hướng sáng : Giảm tải**

Hoạt động 2: Tập đoàn trùng roi

HS tự trả lời các câu hỏi sau

Câu 2. Bằng các cụm từ : tế bào , trùng roi , đơn bào , đa bào . Hãy điền vào câu nhận xét về tập đoàn Trùng roi xanh

✎ **Nội dung bài học :**

I/ Trùng roi xanh :

1/ Cấu tạo và di chuyển : **Giảm tải**

2/ Dinh dưỡng :

+ Dinh dưỡng : Vừa tự dưỡng vừa dị dưỡng

+ Hô hấp qua màng cơ thể

+ Bài tiết và điều chỉnh áp suất thẩm thấu nhờ không bào co bóp

3/ Sinh sản :

_ Sinh sản vô tính phân đôi theo chiều dọc cơ thể

4/ Tính hướng sáng : **Giảm tải**

II/ Tập đoàn Trùng roi :

_ Gồm nhiều tế bào có roi liên kết với nhau . chúng có mối quan hệ nguồn gốc giữa động vật đơn bào và động vật đa bào

Bài 5 . TRÙNG BIẾN HÌNH VÀ TRÙNG GIÀY

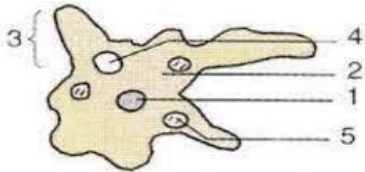
Hoạt động 1 : Trùng Biến Hình

Học Sinh Đọc thông tin SGK, Quan sát Hình 5.1 , 5.2 , 5.3 và Trả lời câu hỏi sau :

Câu 1 . Hãy sắp xếp theo trình tự chưa hợp lí dưới đây ?

Câu 2. Hãy ghi số thứ tự vào ô trống theo thứ tự với hoạt động bắt mồi ?

Câu 3 Cho biết hình thức sinh sản của Trùng biến hình ?

Hình 5.1. Cấu tạo cơ thể trùng biến hình
1. Nhân ; 2. Chất nguyên sinh ; 3. Chân giả ;
4. Không bào co bóp ; 5. Không bào tiêu hoá.

Hoạt động 2 : Trùng Giày

Học Sinh Đọc thông tin SGK và thực hiện các yêu cầu trả lời câu hỏi sau :

Câu 1. Nêu hình thức dinh dưỡng của trùng giày .

Câu 2. Quan sát hình 5.1 , 5.3 trả lời các câu hỏi : **Giảm Tải**

Câu 3 Cho biết hình thức sinh sản của Trùng GIÀY ?

Nội dung bài học :

I/ Trùng biến hình :

1/ Cấu tạo và di chuyển

- _ Cơ thể đơn bào , nhân và chất nguyên sinh lỏng
- _ Có không bào co bóp , không bào tiêu hóa
- _ di chuyển nhờ chân giả

2/Dinh dưỡng :

- _Bắt mồi bằng chân giả
- _không bào tiêu hóa giúp tiêu hóa con mồi
- _bài tiết chứa ở không bào co bóp
- _hô hấp qua bề mặt cơ thể

3/ Sinh sản :

- _ vô tính : phân đôi cơ thể theo chiều ngang

II/ Trùng giày :

2/Dinh dưỡng :

- _Bắt mồi bằng lông bơi

_thức ăn →hầu →không bào tiêu hóa →di chuyển theo quỹ đạo nhất định →enzim biến đổi thức ăn

_chất bã thải ra lỗ thoát

_bài tiết chứa ở không bào co bóp→ thải ra ngoài

3/ Sinh sản :

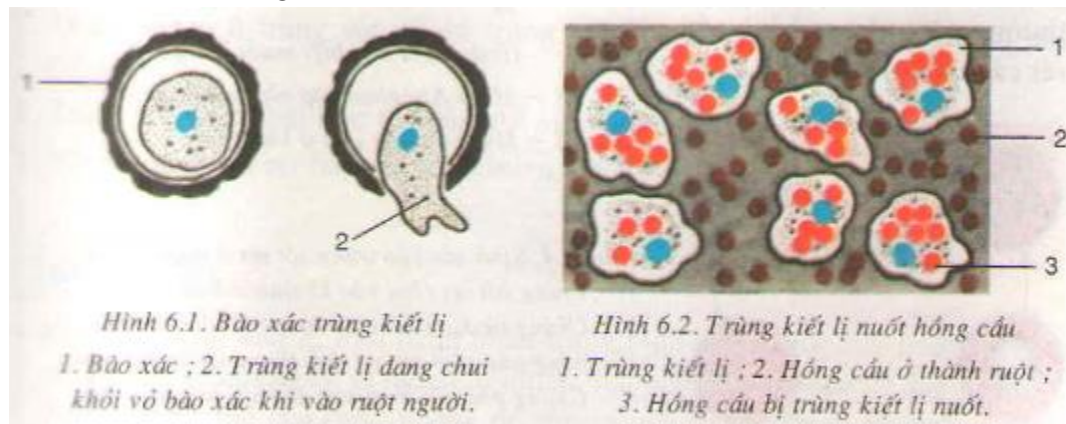
_ vô tính : phân đôi cơ thể theo chiều ngang

_ hữu tính : tiếp hợp

Bài 6 . TRÙNG KIẾT LỊ VÀ TRÙNG SỐT RÉT

Hoạt động 1 : Trùng Kiết Lị

Học Sinh Đọc thông tin SGK, Quan sát Hình 6.1, 6.2 và Trả lời câu hỏi sau :

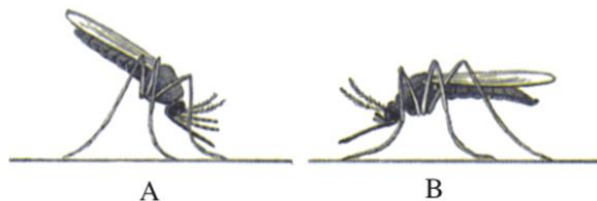

Câu 1. Đánh dấu ✓ vào ô trống ứng với ý trả lời đúng cho các câu hỏi : **GIẢM TẢI**

Hoạt động 2 : Trùng Sốt Rét

1. Cấu tạo và dinh dưỡng

Học Sinh Đọc thông tin SGK và ghi nhớ

Hình 6.3. Phân biệt muỗi Anôphen

A – Muỗi Anôphen gặp nhiều ở miền núi

B – Muỗi thường gặp ở khắp nơi.

2. Vòng Đời

Học Sinh Đọc thông tin SGK và ghi nhớ

Câu 2. Thảo luận nhóm và ghi kết quả vào bảng sau : **GIẢM TẢI**

3. Bệnh sốt rét ở nước ta

Học Sinh Đọc thông tin SGK và ghi nhớ

Nội dung bài học :

I/ Trùng kiết lị :

- _Sống kí sinh ở thành ruột
- _Di chuyển bằng chân giả ngắn
- _hủy hoại hồng cầu
- _sinh sản vô tính phân đôi cơ thể rất nhanh gây bệnh nguy hiểm cho con người

II/ Trùng sốt rét :

1/Cấu tạo và dinh dưỡng :

- _Sống kí sinh ở máu , Thành ruột của người và tuyến nước bọt của muỗi Anôphen
- _Kích thước nhỏ , không có cơ quan di chuyển và không bào tiêu hóa
- _Tiêu hóa thông qua màng tế bào

2/ Vòng đời:

- _ Muỗi Anô phen chích vào người khỏe mạnh
- _Trùng sốt rét chui vào sống kí sinh trong hồng cầu
- _Sử dụng chất nguyên sinh hồng cầu và sinh sản vô tính cho ra nhiều cá thể mới

3/ Bệnh sốt rét ở nước ta :

- _ Căn bệnh nguy hiểm cho con người
- _Phòng chống bệnh còn khó khăn nhất là ở miền núi

Bài 7 . ĐẶC ĐIỂM CHUNG VÀ VAI TRÒ THỰC TIỄN CỦA ĐVNS

Hoạt động 1 : Đặc Điểm Chung

Học Sinh Quan sát Bảng 1 và thực hiện yêu cầu sau :

Câu 1 . Đánh dấu ✓ và điền nội dung thích hợp vào ô trống bảng 1.

Câu 2. ĐVNS sống tự do có đặc điểm gì ?

Câu 3.ĐVNS sống kí sinh có đặc điểm gì ?

Câu 4. ĐVNS có những đặc điểm chung gì ?

PHẦN TRÙNG LỖ : GIẢM TẢI

STT	Đại diện	Kích thước		Cấu tạo từ		Thức ăn	Bộ phận di chu	Hình thức sinh sản
		Hiện vi	Lớn	1 tế bào	Nhiều Tế bào			
1	Trùng roi	V		V		Vi khuẩn Vụn HC	Roi	Phân đôi
2	Trùng biến hình	V		V		Vi khuẩn Vụn HC	Chân giả	Phân đôi
3	Trùng giày	V		V		Vi khuẩn Vụn HC	Lông bơi	Phân đôi Tiếp hợp

4	Trùng kiết lị	V		V		Hồng cầu	Chân giả	Phân đôi
5	Trùng sốt rét	V		V		Hồng cầu	Tiêu giảm	phân đôi Phân nhiều
6	Kì hiệu					Vi khuẩn Vụn HC Hồng cầu	Roi, lông bơi Chân giả , tiêu Giảm , không có	Phân đôi , Phân nhiều Tiếp hợp

Hoạt động 2 : Vai Trò Thực Tiễn

Học Sinh Đọc SGK và thực hiện yêu cầu sau :

Câu 5. Dựa vào kiến thức trong chủ đề 1 . Hãy ghi tên ĐVNS mà em biết vào bảng 2

Vai trò thực tiễn	Tên các đại diện
Làm thức ăn cho ĐV nhỏ , giáp xác nhỏ	
Gây bệnh ở ĐV	
Gây bệnh ở người	
Có ý nghĩa về địa chất	

✎ Nội dung bài học :

I/ Đặc điểm chung :

- _ Cơ thể chỉ là 1 tế bào có kích thước hiển vi nhưng đảm nhận mọi chức năng sống
- _ dinh dưỡng chủ yếu dị dưỡng
- _ sinh sản vô tính và hữu tính

II/ Vai trò thực tiễn :

- _ Làm thức ăn cho nhiều động vật lớn hơn trong nước
- _ làm sạch môi trường nước
- _ một số ĐVNS gây bệnh nguy hiểm cho người và động vật

PHIẾU HỌC TẬP 1

Câu 1 . Trùng roi có lối sống như thế nào ?

Trả lời.....
.....

Câu 2 . Cho biết hình dạng & cách di chuyển trùng giày ?

Trả lời.....
.....

Câu 3 . Trùng roi giống và khác với thực vật ở điểm nào ?

trả lời.....
.....

PHIẾU HỌC TẬP 1

Câu 1 . Vì sao bệnh sốt rét hay xảy ra ở miền núi ?

trả lời.....
.....

Câu 2 . Mô tả vòng đời trùng sốt rét ?

trả lời .....
.....

Câu 3 . Hãy kể tên 1 số loài ĐVNS gây bệnh ở người và cách truyền bệnh ?

trả lời.....
.....